

Fortum mopoliija pakeis Rubikon monopolija?

Lietuvos energijos atstovai per bendruomenes zuja net sukaitę. Mat, Vyriausybės nurodymu ir tam tikslui skirtomis didelėmis lėšomis, turi įtikinti, kad Vilniuje, prie Gariūnų, statyti atliekų deginimo gamyklą yra būtina.

Apie kogeneracinę elektrinę Vilniuje

Prieš savaitę Lietuvos energijos ir UAB "Teisingi energetikos sprendimai" atstovai dėl planuojamos naujos atliekų deginimo gamyklos statybos prie Gariūnų surengė Trakų Vokėje susitikimą su vietos bendruomene. Deja, į susitikimą atvyko tik Seimo nario A. Strelčiūno padėjėjas ir Lazdynų bei Pilaitės bendruomenių pirmininkai. Šią savaitę tokie patys susitikimai buvo organizuoti su Lazdynų ir Pilaitės gyventojais.

Pilaitėje, Vilniaus Martyno Mažvydo progimnazijoje, dalyvaujant Pilaitės bendruomenių pirmininkėms: "Pilaitės bendruomenės" - Janinai Gadliauskienei, "Mažosios Lietuvos" - Aušrelei Čepulienei, Pilaitės seniūnui Albinui Šnirui, Vilniaus miesto Tarybos nariui Broniui Cicėnui, Seimo nariui Linui Balsiui, [Žali.lt](http://Zali.lt) koordinatoriui Virginijai Vingrienei, buvo pateikta trumpa įžanga į kogeneracinės elektrinės prie Gariūnų studiją. http://youtu.be/TuNxaG_YIA
<http://youtu.be/7AB0IJZ1SwU> <http://youtu.be/8FLehoQxUOW>

Susirinkusiems buvo nurodyta, kad šiuo metu yra atliekama galimybių studija. Projekto įgyvendinimas pavestas Lietuvos energijai ir jis priskirtas prie valstybinės svarbos energetikos objektų. Šiuo metu skaičiuojami kokie būtų atliekų ir kuro srautai bei šilumos poreikis Vilniaus miestui. Privačioms įmonėms numatoma palikti iki 49 procentų akcijų, kitos - priklausytų valstybei. Jėgainės sąmatinė kaina - 28 mln. eurų ir jos numatomas galingumas šilumai -145 MW, atliekų deginimo temperatūra – nuo 800 iki 1000 °C. Numatoma sudeginti iki 130 tūkst. tonų atliekų per metus. Trumpai buvo papasakota kaip bus atliekamas poveikio aplinkai vertinimas ir į ką bus kreipiamas dėmesys. Vienas pagrindinių tikslų tokio objekto statybai – į Kazokiškių sąvartyną patektų mažesnis kiekis atliekų.

Nauja atliekų deginimo gamykla- pinigų išmetimas

Kadangi buvo pateikta labai ribota informacija, susirinkusiems kilo daug klausimų. B. Cicėnas pranešėjų klausė koks bendras kuro kiekis bus sudeginamas, kiek maksimaliam jėgainės galingumui reikia kuro ir kokį procentą sudarys pagamintas šilumos kiekis palyginus su poreikiu visam miestui. B. Cicėnas pasiūlė rekonstruoti esamą trečiąją šiluminę elektrinę vieną bloką pritaikant deginti biokurą ir atliekas, o kitame – dujas. Kadangi susitikimo iniciatoriai nieko nekalbėjo nei apie alternatyvas, tai susirinkimo dalyviai patys pradėjo svarstyti apie galimybes šilumą ir elektrą pasigaminti rekonstravus kitas esamas katilines. Tokiu būdu, nebūtų koncentruojama tarša vienoje vietoje. B. Cicėnas pažymėjo, kad naujos kogeneracinės jėgainės statyba būtų tik pinigų išmetimas.

Ar Lietuva taps atliekų importavimo šalimi

V. Vingrienė ir L. Balsys klausė pranešėjų kas laimėjo studijos viešuosius pirkimus ir kiek kainavo galimybių studija. Ilgą laiką pranešėjams tūpčiojus vietoje labai nenoriai buvo informuota, kad konkursą laimėjo trys įmonės ir už 3,3 mln. litų Vilniaus ir Kauno koneneracinėms elektrinėms bus atlikta ne tik galimybių studija, bet ir poveikio aplinkai vertinimas, technologinis auditas bei pirkimo dokumentų ruošimas.

L. Balsys nurodė, kad šiuo metu Seimo aplinkos apsaugos komitete yra kaip tik sudaryta darbo grupė, kuri dar nežino kokie kiekiai atliekų susidarys. Jo nuomone, atliekų Lietuvoje trūksta. Klaipėdoje Fortum pasistatė per daug galingą elektrinę ir todėl siekė gauti leidimą atliekas įsivežti iš visos Lietuvos ir jį pereitų metų gruodžio mėnesį gavo. Seimo narys nurodė, kad iš atliekų surinkėjų atvežamos atliekos atliekų deginimo gamykloje suverčiamos ant gročių ir tikrinama kaip papuola. Todėl didelė galimybė, kad tokios atliekos kaip plastmasė, padangos ar kitos pavojingos atliekos yra sudeginamos su kitomis atliekomis. L. Balsys atkreipė dėmesį, kad šiuo metu prie Gariūnų statoma mechaninio biologinio apdorojimo gamykla (MBA) galimai gamins kietąjį kurą. Todėl labai tikėtina, kad Fortum jį išsiveš į Klaipėdą. Jeigu bus pastatytos net trys atliekų deginimo gamyklos, tai Lietuva taps atliekų importavimo šalimi. Taigi, jei atsiras MBA ir pirminis rūšiavimas, sumažės atliekų kiekiai, tai kam planuoti tokią investiciją. Ar ne iš aukščiausių rūmų ateina nurodymas, kad būtų statoma dar viena Fortum gamykla Vilniuje,- klausė L. Balsys.

Susirinkimo dalyviai pabaigoje priėjo vieningos nuomonės, kad pasibaigus Rubikono erai, jį galimai pakeis kita – Fortum monopolija.